**Republika Srbija**
**VRHOVNI SUD**
**Kzz 785/2025**
**25.06.2025. godina**
**Beograd**

# U IME NARODA

Vrhovni sud, u veću sastavljenom od sudija: Milene Rašić, predsednika veća, Gordane Kojić, Aleksandra Stepanovića, Tatjane Vuković i Bojane Paunović, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog suda Snežanom Lazin, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljenog AA, zbog krivičnog dela ugrožavanje sigurnosti iz člana 138. stav 1. Krivičnog zakonika, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA - advokata Sonje Sokolović, podnetom protiv pravnosnažnih presuda Osnovnog suda u Zaječaru 3K.351/2024 od 21.11.2024. godine i Višeg suda u Zaječaru 1Kž1 1/25 od 30.04.2025. godine, u sednici veća održanoj dana 25.06.2025. godine, jednoglasno, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA - advokata Sonje Sokolović, podnet protiv pravnosnažnih presuda Osnovnog suda u Zaječaru 3K.351/2024 od 21.11.2024. godine i Višeg suda u Zaječaru 1Kž1 1/25 od 30.04.2025. godine, u odnosu na povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) Zakonika o krivičnom postupku, dok se u ostalom delu zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog ODBACUJE.

O b r a z l o ž e nj e

Presudom Osnovnog suda u Zaječaru 3K.351/2024 od 21.11.2024. godine okrivljeni AA je oglašen krivim zbog izvršenja krivičnog dela ugrožavanje sigurnosti iz člana 138. stav 1. KZ i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) meseci u koju mu se uračunava vreme provedeno u pritvoru počev od 08.10.2024. godine pa do upućivanja u ustanovu na izdržavanje kazne. Prema okrivljenom je izrečena mera bezbednosti obavezno lečenje narkomana koja se ima sprovoditi u Specijalnoj zatvorskoj bolnici u Beogradu i može trajati dok postoji potreba za lečenjem, ali ne duže od 3 godine, s tim što se vreme provedeno u ustanovi za lečenje uračunava u kaznu zatvora.

Istom presudom okrivljeni je obavezan da plati sudu na ime troškova krivičnog postupka iznos od 5.568,46 dinara i na ime paušala iznos od 15.000,00 dinara, a sve u roku od 3 meseca od dana pravnosnažnosti presude, pod pretnjom prinudnog izvršenja. Oštećena BB je radi ostvarenja imovinskopravnog zahteva upućena na parnicu.

Presudom Višeg suda u Zaječaru 1Kž1 1/25 od 30.04.2025. godine odbijene su kao neosnovane žalbe okrivljenog AA i njegovog branioca - advokata Sonje Sokolović, pa je potvrđena presuda Osnovnog suda u Zaječaru 3K.351/2024 od 21.11.2024. godine.

Protiv navedenih pravnosnažnih presuda zahtev za zaštitu zakonitosti podnela je branilac okrivljenog AA - advokat Sonja Sokolović, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, sa predlogom da Vrhovni sud u smislu člana 492. stav 1. tačka 1) ZKP usvoji kao osnovan podneti zahtev, te da ukine presude nižestepenih sudova i predmet vrati na ponovo odlučivanje.

Vrhovni sud je dostavio primerak zahteva za zaštitu zakonitosti Vrhovnom javnom tužilaštvu shodno odredbi člana 488. stav 1. ZKP, te je u sednici veća koju je održao u smislu člana 490. ZKP, bez obaveštavanja Vrhovnog javnog tužioca i branioca okrivljenog, smatrajući da njihovo prisustvo nije od značaja za donošenje odluke (član 488. stav 2. ZKP), razmotrio spise predmeta i pravnosnažne presude protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podnet, pa je, po oceni navoda iznetih u zahtevu, našao:

Zahtev za zaštitu zakonitosti je neosnovan u delu koji se odnosi na povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP, dok je u ostalom delu zahtev odbačen, jer nema propisan sadržaj.

Branilac okrivljenog AA u podnetom zahtevu ističe da u radnjama okrivljenog, bliže opisanim u činjeničnom opisu dela u izreci pravnosnažne prvostepene presude, nisu sadržana sva bitna zakonska obeležja bića krivičnog dela ugrožavanje sigurnosti iz člana 138. stav 1. KZ, za koje je on optužen i pravnosnaszno oglašen krivim. U prilog svog stava, branilac navodi da u konkretnom slučaju nedostaje objektivni element ovog krivičnog dela i to kvalifikovana pretnja, obzirom da reči koje su kritičnom prilikom izgovorene od strane okrivljenog i upućene oštećenoj nemaju karakter nedvosmislene, jasne i ozbiljne pretnje da će okrivljeni napasti na život ili telo oštećene ili njoj bliskog lica, pri čemu po braniocu izgovorene reči nisu ni podobne da kod oštećene stvore subjektivni osećaj straha i ugroženosti. Pored toga, branilac ističe i da radnje okrivljenog ne mogu predstavljati predmetno krivično delo i iz razloga jer je okrivljeni po braniocu u konkretnom slučaju postupao u stvarnoj zabludi, budući da je bio u zabludi u pogledu pasivnog subjekta predmetnog krivičnog dela, pošto je obraćajući se oštećenoj mislio da su ona i njen suprug sasvim druga lica. Iznetim navodima zahteva branioca okrivljenog se, po nalaženju ovoga suda, nižestepene presude suštinski pobijaju zbog povrede krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP.

Izneti navodi zahteva za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog se, po oceni Vrhovnog suda, ne mogu prihvatiti

kao osnovani, iz sledećih razloga:

Osnovni oblik krivičnog dela ugrožavanje sigurnosti iz člana 138. stav 1. Krivičnog zakonika („Službeni glasnik RS“, broj 121/2012 od 24.12.2012. godine, koji se primenjuje od 01.01.2013. godine) čini onaj ko ugrozi sigurnost nekog lica pretnjom da će napasti na život ili telo tog lica ili njemu bliskog lica. Radnja izvršenja osnovnog oblika krivičnog dela sastoji se u upotrebi pretnje da će se napasti na život ili telo nekog lica ili njemu bliskog lica, čime se ugrožava sigurnost tog lica, a posledica krivičnog dela je ugrožena sigurnost pasivnog subjekta koja se manifestuje u njegovom osećanju straha i nesigurnosti. Pri tome, obzirom na način kako je preduzeta radnja izvršenja, pretnje mogu, pored verbalnih koje se vrše rečima bilo usmeno ili pisanim putem, biti izvršene i određenim konkludentnim radnjama.

Predmetno krivično delo je svršeno kada je pretnjom stvoren osećaj ugroženosti kod lica kome se preti. Pri tome je za postojanje dela bitno da se radi o ozbiljnoj pretnji koja kod pasivnog subjekta izaziva nespokojstvo, uznemirenje ili strah za život i telesni integritet.

Imajući u vidu napred citirani zakonski opis bića krivičnog dela ugrožavanje sigurnosti iz člana 138. stav 1. KZ, to, po nalaženju Vrhovnog suda, iz činjeničnog opisa krivičnog dela utvrđenog u izreci pravnosnažne prvostepene presude u kojem je navedeno je okrivljeni AA „... ugrozio sigurnost oštećenoj BB iz ..., ozbiljnom pretnjom da će napasti na život ili telo njoj bliskog lica – supruga VV iz ..., na taj način što je okrivljeni prišao parkiranom vozilu u kome se nalazila oštećena na mestu vozača i koja je u tom trenutku bila sama u vozilu, dok je njen suprug VV prešao ulicu i došao do ugostiteljskog objekta „Yes“ kako bi naručio hranu, okrivljeni došao do njenog prozora i pokazao rukom da ga spusti, što je oštećena učinila, te joj se obratio rečima: „Da li ti čekaš dečka u crnom?“, te kada mu je odgovorila potvrdno, uputio joj je reči: „Nemoj da ga čekaš idi odavde, upravo se spremam da odem do njega, za tvoje dobro ti kažem, skloni se“, nakon čega je oštećena zatvorila prozor, a okrivljeni obišao krug oko vozila i tražio da spusti prozor koji se nalazio sa suvozačeve strane, što oštećena nije učinila, te je otvorio suvozačeva vrata i uputio joj reči: „Nisi se sklonila kako sam ti rekao, videćeš sad šta će da se desi, šta ću da mu uradim, a za to ćeš ti da budeš kriva, jer se nisi sklonila“, na šta mu je oštećena odgovorila da se skloni, a okrivljeni je ponovo uputio reči: „E sad ćeš da vidiš šta ću da mu uradim“, i nakon toga zalupio suvozačeva vrata i krenuo u pravcu lokala „Yes“ gde se nalazio njen suprug VV, a okrivljeni je seo u svoje vozilo koje je bilo parkirano ispred ugostiteljskog objekta „Yes“, a zatim startovao vozilo i preko kružnog toka došao do parkiranog vozila oštećene, zaustavio vozilo paralelno sa vozilom oštećene i ponovo gestikulacijom pokazivao da oštećena spusti staklo na vratima, što je oštećena učinila i ponovo joj uputio reči: „Lepo sam ti rekao da se skloniš, nisi se sklonila, sama ćeš da budeš kriva za sve što se desi“, „Sama si kriva“, a zatim startovao vozilo i otišao prema centru grada ...“, a u vreme i mestu bliže navedenim u izreci presude, jasno i nedvosmisleno proizilazi da se u opisanim radnjama okrivljenog AA stiču sva bitna zakonska obeležja krivičnog dela ugrožavanje sigurnosti iz člana 138. stav 1. KZ, za koje je on optužen i pravnosnažno oglašen krivim, pa su stoga suprotni navodi branioca okrivljenog kojima se ukazuje na povredu krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP ocenjeni kao neosnovani.

Pre svega, suprotno navodima branioca okrivljenog, u izreci pravnosnažne prvostepene presude navedena je i opisana radnja izvršenja predmetnog krivičnog dela koja se sastoji u upotrebi pretnje prema oštećenoj da će se napasti na život i telo njoj bliskog lica i to njenog supruga VV, a koja pretnja je u svom uzročno- posledičnom sledu dovela do posledice krivičnog dela i to do ugrožene sigurnosti oštećene. Naime, sadržina upućenih reči od strane okrivljenog oštećenoj kritičnog dana, a koja je bliže navedena u izreci pravnosnažne presude, po nalaženju Vrhovnog suda, predstavlja upućivanje oštećenoj od strane okrivljenog ozbiljne, direktne i konkretne pretnje napadom na život i telo njoj bliskog lica – njenog supruga VV, a koja pretnja je po oceni ovoga suda objektivno podobna da ugrozi sigurnost oštećene i usmerena je na to i koja je, s obzirom na način na koji je upućena i ponašanje okrivljenog kritičnom prilikom, nesumnjivo kod oštećene stvorila osećaj straha i nesigurnosti, imajući u vidu da se radi o kontinuiranom ponašanju okrivljenog prema oštećenoj kritičnog dana koje je usmereno na ugrožavanje njene sigurnosti, a što je u konkretnom slučaju dovoljno za postojanje krivičnog dela ugrožavanje sigurnosti iz člana 138. stav 1. KZ. Pored toga, kako po nalaženju Vrhovnog suda iz činjeničnog opisa krivičnog dela utvrđenog u izreci pravnosnažne prvostepene presude proizilazi da okrivljeni predmetno delo nije učinio u neotklonjivoj stvarnoj zabludi, to se stoga i u ovom delu kao neosnovani ocenjuju navodi branioca okrivljenog.

Ostalim navodima u ovom delu u kojima ističe da iz izvedenih dokaza proizilazi da u konkretnom slučaju nije postojao stvaran i objektivan strah kod oštećene, s obzirom na njeno ponašanje kritičnom prilikom jer ona nije odmah pozvala policiju, već je prvo sačekala da preuzme hranu iz ugostiteljskog objekta pored koga se nalazila, te da sud tokom postupka nije utvrdio motiv obraćanja okrivljenog oštećenoj koju ne poznaje, branilac okrivljenog, po nalaženju ovoga suda, suštinski ukazuje na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje od strane suda u pobijanim pravnosnažnim presudama, a što predstavlja povredu odredbe člana 440. ZKP zbog koje nije dozvoljeno podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti okrivljenom i njegovom braniocu, pa stoga Vrhovni sud ove navode zahteva branioca okrivljenog nije posebno ni razmatrao.

Zahtev za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA u ostalom delu je odbačen, jer nema propisan sadržaj.

Naime, branilac okrivljenog u ostalom delu zahteva kao razlog njegovog podnošenja navodi i bitnu povredu

odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, zbog koje je podnošenje zahteva dozvoljeno okrivljenom.

Međutim, kako branilac okrivljenog dalje u obrazloženju zahteva ne ukazuje u čemu se konkretno sastoji bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 2. tačka 1) ZKP, odnosno uopšte ne navodi koji konkretno dokaz na kome je zasnovana pobijana pravnosnažna presuda je nezakonit i u čemu se tačno sastoji njegova nezakonitost, to je stoga Vrhovni sud ocenio da u ovom delu podneti zahtev nema zakonom propisan sadržaj u smislu odredbe člana 484. ZKP koja nalaže obavezu navođenja u zahtevu za zaštitu zakonitosti razloga za njegovo podnošenje, a što u slučaju isticanja povrede zakona (člana 485. stav 1. tačka 1. ZKP), po nalaženju ovoga suda, podrazumeva ne samo opredeljenje o kojoj povredi zakona je reč, već i obrazloženje u čemu se ta povreda konkretno sastoji, s obzirom da Vrhovni sud nije ovlašćen da po službenoj dužnosti ispituje u čemu se konkretno ogleda povreda zakona na koju se zahtevom ukazuje.

Sa iznetih razloga, nalazeći da pobijanim presudama nije učinjena povreda krivičnog zakona iz člana 439. tačka 1) ZKP na koju se neosnovano ukazuje zahtevom za zaštitu zakonitosti branioca okrivljenog AA - advokata Sonje Sokolović, Vrhovni sud je na osnovu člana 491. stav 1. ZKP zahtev branioca okrivljenog u odnosu na navedenu povredu zakona odbio kao neosnovan, dok je u ostalom delu zahtev odbacio na osnovu člana 487. stav 1. tačka 3) u vezi člana 484. ZKP.

Zapisničar-savetnik | Predsednik veća-sudija

Snežana Lazin, s.r. | Milena Rašić, s.r.

Za tačnost otpravka

Zamenik upravitelja pisarnice

Milanka Ranković